

Justiitsminister: lapse suhtlusõiguse täitmisel esinevad probleemid tuleb kõrvaldada, seades esiplaanile lapse huvid

9.03.2017. Täna kogunes justiitsministeeriumis ümarlaud, kus arutati küsimusi, mis on tekkinud seoses lapse ja vanema vahelise suhtlusõigusega. Arutati eelkõige täitemenetlusega seotud kitsaskohti: kas ja kuidas peaks riik sekkuma, kui vanemad vabatahtlikult lapsega suhtlemist reguleerivad kohtulahendit ei täida. Eriti olukorras, kus lapsega koos elav vanem ei võimalda lahus elaval vanemal lapsega suhelda.

Justiitsminister Urmas Reinsalu sõnul ei paku kehtiv õigus lapsega suhtlemist korraldavate lahendite puhul rahuldavat tulemust. „Probleem ei ole üksnes täitemenetluses, vaid ka asjaolus, kus lapse subjektiivset õigust osaleda aktiivselt suhtluskorra kindlaksmääramisel, ei tunnistata ja ei tagata piisavalt. Vanemaga suhtlemine on lapse õigus ja mitte kohustus, mistõttu tuleb leida senine parem tasakaal omavahel vaidlevate vanemate ja lapse õiguste tasakaalustamiseks,“ ütles justiitsminister.

„Üheks lahenduseks oleks muuta kehtivat süsteemi selliselt, et probleemi korral oskaksid vanemad pöörduda oma erimeelsuste lahendamiseks kohealt valdkonna spetsialistide poole, kes saaksid neid aidata ja suunata omavahelise kokkuleppega reguleerima lapsega suhtlemise korda. Siinjuures on tähtis, et oleks olemas kompetents väga erinevates valdkondades alustades perelepitusest ja lõpetades vajadusel lähisuhtevägivalla tuvastamise oskusest,“ selgitas justiitsminister.

„Eestis lahutatakse mitu tuhat abielu aastas ja kuigi kaugelki kõik ei vaja abi lapsega suhtluse reguleerimisel, siis lähisuhetele tähelepanu pööramine ja arvestamine on kõigis perekonnaasjades, eriti suhtluskorra asjades, väga oluline. Praegu on probleem selles, et puudus on eelkõige üle-eestilistest teenusest ning puudu on ka vajalik õiguslik keskkond, mis suunaks vanemaid just sellist protseduuri kasutama,“ lisis Reinsalu.

Reinsalu rõhutas, et alles pärast seda, kui vanemad on läbinud nõustamise, lepitamise või muu sarnase menetluse ning nad ei ole selle raames suutnud omavahel kokku leppida lapse ja vanemate huvidele vastavat suhtluskorda, oleks põhjust pöörduda kohtu poole. „Kohus võiks ja peaks olema kõige viimane instants, kes määrab lapse suhtluskorra kindlaks. Seejuures on kindlasti vajalik, et kohtul oleks võimalik kaasata asjatundjaid, kes aitaksid tal välja selgitada lapse tegeliku soovi ja vajaduse vanemaga suhtlemisel. Kohtueelse kohustusliku lepituse või nõustamise sisseviimine aitaks vähendada ka kohtu töökoormust, sest osa asju saaks nagunii enne ära lahendatud ja samas väheneksid ka poolte vahelised pinged ning kohus saaks keskenduda kõige olulisemale, mitte poolte näaklemisele,“ ütles justiitsminister.

Ümarlaua pöörati erilist tähelepanu sundtäitmise küsimusele. Kokkuvõtva arvamuse kohaselt leiti, et kui kohtu määratud suhtluskorda ei täideta, siis ei saa üle lahendi sundtäitmisest. Selle juures tuleks eelkõige arvestada lapse soovi ja vajadusega, mitte seada esiplaanile ühe vanema keeldumist last suhtlemisele lubada ja teise vanema soovi lapsega suhelda. Kui laps ei taha, siis peaks lahendi täitjal (täituriil) olema võimalus loobuda konkreetselt hetkel suhtluskorra lahendi täitmisest. Kindlasti tuleks täpsustada ka täituri ülesandeid ja täituri poolt vajadusel kaastava lastekaitsetöötaja ülesandeid, et kõigil oleks selge, kuidas menetluses tegutseda.

Justiitsministeerium kaardistab hetkel süstemaatilised probleemid ning analüüsib võimalusi kohendada kehtivat süsteemi nii, et oleks suuremal määral tagatud lapse õiguse ja soovidega arvestamine ning teiste osaliste õigused ja kohustused. Algatatakse täitemenetluse seadustiku täpsustamine selles osas, mida kohtutäitur saab või võib suhtluskorra lahendi täitmisel teha, kas laps saab keelduda teise vanemaga suhtlemisest, milline peab olema lastekaitse töötaja pädevus jne.

Allikas URL:

<https://www.ekei.ee/et/uudised/justiitsminister-lapse-suhtlusoiguse-taitmises-esinevad-probleemid-tu>

Justiitsminister: lapse suhtlusõiguse täitmises esinevad probleemid tuleb kõrvaldada, se

Avaldatud veebilehel Eesti Kohtuekspertiisi Instituut (<https://www.ekei.ee>)

[leb-korvaldada-seades](#)